

Số: /HD-CCTTBVTV

Bắc Ninh, ngày tháng 6 năm 2022

HƯỚNG DẪN

Thu thập mẫu rầy, mẫu lúa giám định virus gây bệnh lùn sọc đen hại lúa vụ mùa 2022

Thực hiện Kế hoạch số 1755/KH-SNN ngày 17/11/2021 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc phòng chống bệnh lùn sọc đen hại lúa năm 2022;

Để ngăn ngừa sự lây lan, bùng phát của bệnh lùn sọc đen và bảo vệ an toàn sản xuất lúa vụ mùa 2022, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật hướng dẫn thu thập mẫu rầy lưng trắng (rầy lưng trắng là môi giới truyền bệnh lùn sọc đen) và mẫu lúa nghi nhiễm bệnh lùn sọc đen để giám định virus gây bệnh như sau:

1. Đơn vị thực hiện thu mẫu:

- Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật tỉnh Bắc Ninh.
- Phòng Nông nghiệp và PTNT (Kinh tế) các huyện, thành phố.
- Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp các huyện, thành phố.

Mẫu sau khi thu được các đơn vị gửi ngay về Phòng Kỹ thuật - Chi cục Trồng trọt và bảo vệ thực vật trong thời gian sớm nhất (tốt nhất là trong ngày thu mẫu) để kịp thời gửi đi giám định, nhằm đảm bảo mẫu đạt yêu cầu khi phân tích.

2. Thời gian thu thập mẫu rầy và mẫu lúa:

Thực hiện thu thập mẫu rầy, mẫu lúa vào các ngày điều tra định kỳ sinh vật gây hại cây lúa theo quy định của ngành; tập trung thu thập mẫu giám định ở các thời điểm quan trọng như sau:

- + Đợt 1: Ngày 4/7; 11/7; 18/7; 25/7 lấy mẫu rầy trên mạ và lúa mùa sớm.
- + Đợt 2: Ngày 01/8; 08/8; 15/8 lấy mẫu rầy, mẫu lúa trên các trà lúa.
- + Đợt 3: Ngày 22/8; 29/8; 5/9 lấy mẫu rầy, mẫu lúa trên các trà lúa.

3. Cách thu thập mẫu rầy:

- Thu thập mẫu rầy lưng trắng trên mạ, ruộng lúa gieo thẳng, lúa cây qua điều tra định kỳ trên đồng ruộng.

+ Trên mạ và lúa gieo thẳng: Điều tra 10 điểm theo đường chéo góc, mỗi điểm 0,2m² (khung điều tra có kích thước 40 x 50cm).

+ Trên lúa cây: Điều tra 5 đến 10 khóm/điểm, kiểm tra ít nhất 5 điểm trên đường chéo góc, điểm quan sát cách bờ khoảng 2m. Quan sát ở phần gốc lúa nơi gần mặt nước, đếm số rầy lưng trắng/khóm.

- Mỗi đợt thu mẫu tại 3 xã/huyện, thành phố.

- Tối thiểu từ 5-10 cá thể rầy lưng trắng/1 mẫu.
- Mẫu rầy lưng trắng giám định là rầy tuổi 4-5 hoặc rầy trưởng thành.
- Mẫu rầy lưng trắng cần đảm bảo từng cá thể phải nguyên vẹn, không lẫn tạp với các rầy khác (rầy nâu, rầy nâu nhỏ).

4. Cách thu thập mẫu lúa:

- Lựa chọn cây lúa có biểu hiện của bệnh lùn sọc đen, nhổ toàn bộ cây lúa bị bệnh, mỗi điểm lấy 2-3 cây điển hình.
- Mẫu lúa bị bệnh để lại ít đất ở rễ nhằm đảm bảo mẫu bệnh được tươi, cho vào túi nilon giữ ẩm và ghi rõ thông tin về mẫu.
- Cây lúa bị bệnh phải đảm bảo còn tươi, không dập nát hoặc khô héo.

5. Thông tin mẫu:

Mẫu lúa, mẫu rầy lưng trắng giám định phải đảm bảo có đầy đủ các thông tin cần thiết bao gồm:

- + Đơn vị thu mẫu: Trung tâm DVNN, Phòng NN các huyện, TP.
- + Người thu mẫu: Họ tên
- + Địa điểm thu mẫu: Thôn, xã (phường), huyện (thành phố).
- + Thời gian thu mẫu: Ngày, tháng, năm.
- + Thông tin về ký chủ: Tên giống, giai đoạn sinh trưởng, diện tích gieo trồng.
- + Số lượng mẫu gửi:
- + Tỷ lệ cây bị bệnh tại điểm thu mẫu lúa:
- + Mật độ rầy lưng trắng tại điểm thu mẫu rầy:

Kết quả giám định mẫu rầy lưng trắng, mẫu lúa là cơ sở để chủ động chỉ đạo phòng chống bệnh lùn sọc đen, vậy đề nghị các đơn vị thực hiện nghiêm túc việc thu thập mẫu theo hướng dẫn./.

Nơi nhận:

- Cục BVTV, TTbVTV phía Bắc(b/c);
- Sở Nông nghiệp và PTNT:
- + Ông Đặng Trần Trung- GD Sở (b/c);
- + Ông Nguyễn Công Trình-PGD Sở (b/c);
- + Phòng KTTH; Trung tâm KN và PTNNCNC;
- Phòng NN&PTNT (KT), TTĐVNN các H, TP;
- Chi cục Trồng trọt và BVTV:
- + Lãnh đạo Chi cục;
- + Các phòng, trạm KDTVND;
- Lưu VT, KT.

**KT.CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC**

Nguyễn Hiến Sơn

Hình 1. Chuẩn bị cây lúa để trừ mẫu rầy sống

Hình 2. Sử dụng chai (lọ) đựng mẫu rầy chết

Rầy lưng trắng

Hạt hút ẩm

Hình 3. Bảo quản mẫu rầy với hạt hút ẩm (silicagel)

PHIẾU GỬI MẪU GIÁM ĐỊNH

1. Đơn vị thu mẫu:
2. Người lấy mẫu:
3. Địa điểm thu mẫu: khu đồng..... .. thôn xã.....
4. Thời gian thu mẫu: ngày..... tháng năm.....
5. Tên giống lúa:
6. Giai đoạn sinh trưởng lúa:
7. Số lượng mẫu:
8. Tỷ lệ cây bị bệnh tại điểm thu mẫu lúa (%):
9. Mật độ rầy lưng trắng tại điểm thu mẫu rầy (con/m²):